

К. В. Лагунов,
аспірант, ДННУ "Академія фінансового управління"
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-4023-6823>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.3.163

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

К. Lagunov,
Postgraduate student, SESE "Academy of Financial Management

ANALYSIS OF THE FINANCIAL CONDITION AS A TOOL FOR ENSURING
THE ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE

У статті досліджені методичні й організаційні положення аналізу фінансового стану підприємства за даними бухгалтерського балансу та використання його результатів у цілях забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Систематизовано інформацію сучасних фахових видань щодо проблематики економічної безпеки підприємств та використання результатів аналізу фінансового стану підприємств у безпековій сфері. Основним інформаційним джерелом аналізу економічного потенціалу суб'єкта господарювання визнано баланс (звіт про фінансовий стан) підприємства. Висвітлений зміст основних процедур за етапами експрес-аналізу фінансового стану підприємства. Результати дослідження основних напрямів, видів, процедур аналізу балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства у контексті вирішення завдань забезпечення економічної безпеки можуть слугувати основою оновлення методики аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та розроблення порядку його здійснення в сучасних економічних реаліях.

The article examines the methodological and organizational provisions for conducting an analysis of the financial condition of an enterprise based on balance sheet data and using its results to ensure the economic security of business entities. Information from modern professional publications on the economic security of enterprises and the use of the results of the analysis of the financial condition of security enterprises is systematized. The report on the financial condition (balance sheet) of the enterprise is recognized as the main source of information for analyzing the economic potential of a business entity. In the balance sheet, the assessment of accounting data and their grouping by elements and items of assets and liabilities is carried out according to standardized rules for the formation of financial statements (International Financial Reporting Standards, National Provisions (Standards) of Financial Reporting). In the process of analyzing the financial condition of an enterprise, comprehensive information is formed that is necessary to increase the validity of management decisions, including in the field of ensuring economic security. The content of the main procedures for the stages of express analysis of the financial condition of an enterprise is highlighted: verification of information summarized in the balance sheet; construction of a consolidated comparative balance sheet based on the analysis of compliance with the "golden rules of the balance sheet"; horizontal analysis; vertical analysis; coefficient analysis of the technical condition of fixed assets, working capital, liquidity, financial stability; generalization of the results of the analysis and formulation of conclusions. The results of the study of the main directions, types and procedure for analyzing the financial condition report (balance sheet) of an enterprise in the context of solving the

tasks of ensuring economic security can serve as the basis for updating the methodology for analyzing financial statements of business entities and developing the procedure for its implementation in modern economic realities.

Ключові слова: економічна безпека, фінансова безпека, аналіз, фінансовий стан, баланс, коефіцієнти, підприємство.

Key words: economic security, financial security, analysis, financial condition, balance sheet, ratios, enterprise.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Економічна безпека у глобалізованому світі постає важливим компонентом функціонування системи захисту економічного суверенітету держави в процесі реалізації національних економічних інтересів. Забезпечення економічної безпеки потребує розроблення науково обґрунтованих заходів запобігання та протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам та ризикам сталому розвитку як на рівні економіки України загалом, так і на рівні господарюючих суб'єктів. Економічна безпека підприємства охоплює сукупність заходів, спрямованих на своєчасну ідентифікацію та упередження загроз його фінансовому стану та ефективній діяльності. Безперервність функціонування підприємства опиняється під загрозою, якщо неконтрольованими є ризики операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, що посилюються під час військового стану через потенційну можливість втрат в електроенергетиці, в джерелах постачання сировини і матеріалів, у фондоозброєності, у власному і позиченому капіталі, у кадровому та інформаційному забезпеченні. Відтак, для забезпечення економічної безпеки підприємства важливо розуміти рівень його економічного потенціалу, що визначається на основі застосування інструментарію аналізу фінансового стану. Основним інформаційним джерелом аналізу економічного потенціалу суб'єкта господарювання є баланс (звіт про фінансовий стан) підприємства, оцінка і таксономія статей якого за елементами здійснюється за стандартизованими правилами формування фінансової звітності (Міжнародними стандартами фінансової звітності, Національними положеннями (стандартами) фінансової звітності). У процесі аналізу фінансового стану підприємства формується комплексна інформація, необхідна для підвищення обґрунтованості управлінських рішень, у тому числі, у сфері забезпечення економічної безпеки. Оскільки його інструментарій використовується для оцінки ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності підприємства важливо окреслити напрями використання результатів аналізу балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства з метою забезпечення його економічної безпеки. Зазначене актуалізує дослідження безпекової спрямованості аналізу фінансового стану підприємства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематиці розбудови системи економічної безпеки присвячені численні наукові праці. У колективній монографії за редакцією Т. Єфименко досліджені ос-

новні якісні характеристики та кількісні індикатори фінансової й монетарної безпеки національної економіки, ідентифіковано загрози фінансовому суверенітету держави [1]. У монографії М. Єрмошенко і К. Горячевої К. С. уточнені теоретичні основи фінансової безпеки, як складової системи економічної безпеки на двох рівнях управління економікою країни: держави і підприємства, сформульовані напрями удосконалення механізму управління фінансовою безпекою підприємства [2].

Методологія оцінки та механізми забезпечення фінансової безпеки висвітлюються в монографії О. Барановського [3], опис загроз фінансовій безпеці наведений у роботі Н. Марусяк та Н. Бак [4]. Місце і роль ліквідності банків у забезпеченні фінансової безпеки досліджуються в роботі О. Барановського та Т. Путінцевої [5].

Термінологічний аналіз у сфері економічної безпеки проведений у роботах Т. Зубко [6], О. Кузьмінської [7, 8], М. Садовяк, Н. Беґейло, В. Феника, А. Приступи, Н. Матвієвського, І. Запісоцького, М. Ільчишина [9].

Питання концепції управління економічною безпекою підприємства досліджуються О. Ляшенко [10], фінансовою безпекою — О. Парфентій [11], Н. Пойда-Носик та І. Черленяк [12], Л. Шостак та А. Сур'як [13].

Методологія та організація обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства висвітлюються у монографії Гнилицької [14]. Проблематика стратегічної аналітики та аудиторського супроводу у сфері фінансово-економічної безпеки опрацьовується в монографії за редакцією Т. Момот [15].

У роботі Г. Кошельок та Д. Божко описані шляхи підвищення рівня економічної безпеки транспортно-експедиторських компаній [16]. Питання специфіки економічної безпеки підприємств будівельної галузі в умовах воєнного стану розкриті у роботі В. Феник, В. Денки, М. Садовяк, І. Секретар [17].

Н. Жук підкреслює важливість і необхідність дослідження аналізу й оцінки рівня фінансової безпеки господарюючих суб'єктів в умовах трансформаційних змін [18]. М. Біличенко вивчає можливість оцінки фінансової безпеки підприємства методами машинного навчання [19].

Тематичний аналіз фахових видань підтверджує, що актуальні питання забезпечення економічної та фінансової безпеки підприємств перебувають у площині наукових інтересів широкого кола вчених і практиків. Втім, незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених безпосередньо економічній та фінансовій безпеці, не достатньо дослідженими лишаються питання використання результатів аналізу фінансового стану в системі управління економічною безпекою підприємств, висвітлення яких сприятиме модернізації методичного

забезпечення визначення рівня економічної безпеки підприємства на основі сучасної аналітичної обробки інформації.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті — на основі систематики інформації з фахових джерел уточнити роль і значення аналізу фінансового стану як інструмента забезпечення економічної безпеки підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Система забезпечення економічної безпеки підприємства передбачає використання ефективних інструментів та важелів управління, дієвість яких має підкріплюватись відповідною аналітичною інформацією про його фінансовий стан та результати діяльності. Значний обсяг такої інформації формується в процесі аналізу фінансової звітності, що вмотивовує необхідність розширення сфери його застосування в напрямі формування й аналітичного осмислення інформаційних потоків щодо рівня економічної безпеки підприємства.

Важливим інструментом оцінки економічної безпеки підприємства є аналіз фінансового стану за даними бухгалтерського балансу. Аналітичні процедури, що застосовуються до балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства надають можливість оцінити його ліквідність і платоспроможність, визначити рівень фінансової стійкості, проаналізувати ділову активність, із долученням інформації інших форм фінансової звітності визначити рівень рентабельності підприємства.

Зміст поняття фінансового стану підприємства в контексті вирішення завдань із забезпечення економічної безпеки доцільно розглядати, як спроможність підприємства забезпечити необхідний рівень фінансування господарської діяльності, що характеризується сукупністю показників наявності, розміщення і використання ресурсів (активів) підприємства та джерел їх фінансування (власного капіталу та зобов'язань).

Мета аналізу фінансового стану підприємства в контексті дотримання критеріїв економічної безпеки полягає в оцінці якості його господарської діяльності, забезпечення можливості прийняття зваженого управлінського рішення користувачами інформації публічної фінансової звітності (зокрема, акціонерами, інвесторами, постачальниками, кредиторами, державними наглядовими органами, менеджерами підприємства). Зазначене дозволяє ідентифікувати основні завдання аналізу фінансового стану підприємства в контексті його безпекової спрямованості:

- проведення загальної оцінки фінансового стану підприємства;
- виявлення тенденцій і закономірностей розвитку підприємства;
- визначення чинників негативного впливу на фінансовий стан підприємства, ризиків і загроз його економічній безпеці;

— виявлення резервів оптимізації фінансового стану підприємства задля забезпечення економічної безпеки.

Безпекове спрямування аналітичних процедур потребує уточнення змістовного наповнення напрямів і

методів аналізу фінансового стану підприємства за даними балансу. У фаховій літературі до напрямів аналізу фінансового стану прийнято включати:

- загальний аналіз активів, зобов'язань і капіталу (елементів балансу);
- аналіз ліквідності й платоспроможності;
- аналіз ділової активності;
- аналіз фінансової стійкості;
- аналіз рентабельності.

Розрізняють такі методи аналізу фінансового стану підприємства:

- горизонтального аналізу (у тому числі, трендового аналізу), технологічні операції якого охоплюють аналіз динаміки статей балансу, визначення абсолютних і відносних показників змін за статтями балансу та визначення тенденцій розвитку в часі (тренду) показників;
- вертикального аналізу, зміст процедур якого зводиться до аналізу структури балансу (здійснюється розрахунок питомої ваги окремих статей у валюті балансу);
- коефіцієнтного аналізу, за допомогою якого встановлюються взаємозв'язки між показниками на основі розрахунку відношень між статтями активу та балансу залежно від мети аналізу.

З метою дотримання безпекової спрямованості аналізу фінансового стану підприємства доцільно його розпочинати з процедури первинного аналізу (експрес-аналізу), якій передують відбір релевантної інформації. Зміст цієї процедури полягає у встановленні суттєвості, точності, повноти, значимості і відповідності критеріям нормального фінансового стану аналізованої інформації. Експрес-аналіз звіту про фінансовий стан (балансу) уможливорює пришвидшення одержання користувачами для прийняття економічних рішень інформації про ключові досягнення суб'єкта господарювання у звітному періоді та дозволяє швидко виявити тенденції безперервності його розвитку, як ключового критерію економічної безпеки.

Процедури експрес — аналізу поєднують горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний аналіз та ґрунтуються на підтвердженій достовірності аналізованого балансу. Процедури експрес-аналізу балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства проводяться у певній послідовності.

Початковим етапом експрес — аналізу фінансового стану є верифікація (емпіричне підтвердження істинності) інформації, узагальненої у балансі, що посилює раціональність організації аналітичного процесу в контексті швидкого підтвердження суттєвості детермінованих причинно-наслідкових зв'язків між елементами звітної інформації. Критеріями слугують відсутність арифметичних та логічних помилок у балансі (звіті про фінансовий стан) та наявність позитивного аудиторського висновку до річної фінансової звітності підприємства.

На наступному етапі експрес — аналізу фінансового стану здійснюється побудова агрегованого порівняльного балансу на основі аналізу дотримання "золотих правил балансу":

- рівність активу і пасиву балансу;
- підсумок розділу I активу балансу "Необоротні активи" має бути меншим (або дорівнювати) підсумку розділу I пасиву балансу "Власний капітал";
- сума підсумків розділу II активу балансу "Оборотні активи" та розділу III активу балансу "Необоротні

активи, утримувані для продажу та групи вибуття" має бути більшим (або дорівнювати) сумі підсумків розділів II пасиву балансу "Довгострокові зобов'язання і забезпечення", III пасиву балансу "Поточні зобов'язання і забезпечення", IV пасиву балансу "Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття".

Процедури горизонтального аналізу проводяться на наступному етапі експрес — аналізу фінансового стану підприємства: визначається динаміка валюти балансу, необоротних та оборотних активів, власного капіталу та зобов'язань, дебіторської та кредиторської заборгованості.

Наступний етап — вертикальний аналіз активів і пасивів із визначенням темпів зростання за ключовими статтями та елементами балансу.

На наступному етапі проводиться коефіцієнтний аналіз ключових показників фінансового стану підприємства: технічного стану основних засобів, робочого капіталу, ліквідності, фінансової стійкості.

Завершується експрес — аналізу фінансового стану підприємства узагальненням його результатів та формулюванням висновків.

Висвітлений підхід забезпечує зацікавлених користувачів релевантною інформацією щодо фінансового стану, перспектив беззбитковості діяльності та відповідності критеріям економічної безпеки діяльності підприємства.

Процедури експрес-аналізу балансу суб'єкта господарювання також уможлиблює виявлення всіма зацікавленими сторонами ознак неплатоспроможності підприємства, потенційної можливості банкрутства, що характеризує незадовільний рівень економічної безпеки.

Слід зазначити, що перелік процедур експрес-аналізу може бути розширений для забезпечення відповідності його меті.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Аналіз звітної інформації про фінансовий стан підприємства дозволяє ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення, у тому числі, у сфері забезпечення економічної безпеки підприємства, його інструментарій використовується для оцінки ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності підприємства. Складність управлінських рішень у безпековій сфері потребує удосконалення методики й організації аналізу балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства. У висвітленій методиці експрес — аналізу фінансового стану підприємства, орієнтованій на встановлення відповідності критеріям економічної безпеки, поєднано процедури горизонтального, вертикального та коефіцієнтного аналізу. Описані процедури експрес аналізу застосовуються щодо верифікованої інформації балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства. Результати дослідження методичних та організаційних положень аналізу фінансового стану підприємства у контексті вирішення завдань забезпечення економічної безпеки можуть слугувати основою оновлення методики аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та розроблення порядку його здійснення в сучасних економічних реаліях.

Література:

1. Фіскальна та монетарна безпека національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз / за ред. Т. І. Єфименко. Київ: ДНУ "Акад. фін. управління", 2023. 1157 с. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=1118&num=4 (дата звернення 14 січня 2025 р.).
2. Єрмошенко М. М., Горячева К. С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство: наук. моногр. Київ: Національна академія управління, 2010. 232 с.
3. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія. Київ, 2004. 734 с.
4. Марусяк Н. Л., Бак Н. А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. Економіка та держава. 2022. № 2. С. 109—113. DOI: 10.32702/2306-6806.2022.2.109 (дата звернення 14 січня 2025 р.).
5. Барановський О. І., Путінцева Т. В. Місце і роль ліквідності комерційних банків у забезпеченні їхньої фінансової безпеки. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2020. № 3. С. 4-18. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v3i34.215347> (дата звернення 14 січня 2025 р.).
6. Зубко Т. Генезис поняття "економічна безпека підприємства". Scientia fructuosa. 2021. 135 (1). С. 75-89. DOI: <https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021-13506> (дата звернення 14 січня 2025 р.).
7. Кузьмінська О. Е. Роль фінансового моніторингу як механізму протидії загрозам у сфері економічної безпеки України. Наукові праці НДФІ. 2021. № 4. С. 106—123. DOI: <https://doi.org/10.33763/npndfi2021.04.106> (дата звернення 14 січня 2025 р.).
8. Кузьмінська О. Е., Щербакова О. А. Економічна безпека держави: теоретичні основи. Фінанси України. 2023. № 9. С. 86—101. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2023.09.086> (дата звернення 14 січня 2025 р.).
9. Садовяк М. С., Бегейло Н. В., Феник В. О., Приступа А. А., Матвієвський Н. А., Запісоцький І. В., Ільчишин М. З. Особливості економічної безпеки підприємства. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2023. № 9. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9125> (дата звернення 14 січня 2025 р.).
10. Ляшенко О. М. Концептуалізація управління економічною безпекою підприємства: монографія. Київ: НІСД, 2015. 348 с.
11. Парфентій Л. А. Управління фінансовою безпекою підприємств в умовах економічної нестабільності: монографія. Суми: Видавничо-виробниче підприємство "Мрія", 2019. 184 с.
12. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління фінансовою безпекою на макро— та мікрорівнях: теоретико-методологічні засади. Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. 2021. № 1 (57). URL: <http://visnykekon.uzhnu.edu.ua/article/view/235724> (дата звернення 14 січня 2025 р.).
13. Шостак Л., Сур'як А. Удосконалення фінансово-економічної безпеки підприємства на основі управління бізнес процесами. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2023. № 17. С. 126—132. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.17.17> (дата звернення 14 січня 2025 р.).

14. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: монографія. Київ: КНЕУ, 2012. 305 с.

15. Фінансово-економічна безпека: стратегічна аналітика та аудиторський супровід: монографія / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; за заг. ред. Т. В. Момот. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 340 с.

16. Кошельок Г. В., Божко Д. О. Шляхи підвищення рівня економічної безпеки транспортно-експедиторських компаній. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2024. № 1—2 (314—315). С. 146—153. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-1-2-314-315-146-153> (дата звернення 14 січня 2025 р.).

17. Феник В., Денека В., Садовьяк М., Секретар І. Економічна безпека підприємств будівельної галузі в умовах воєнного стану. Академічні візії. 2024. Випуск 29. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10695549> (дата звернення 14 січня 2025 р.).

18. Жук Н. Аналітична оцінка рівня фінансової безпеки підприємств. Світ фінансів. 2022. Випуск 3 (72). С. 165—176. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1542> (дата звернення 14 січня 2025 р.).

19. Біличенко М. Оцінка фінансової безпеки підприємства методами машинного навчання. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. Випуск 4 (13). С. 101—107. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.13-15> (дата звернення 14 січня 2025 р.).

References:

1. Yefymenko, T. I. (2023), *Fiskal'na ta monetarna bezpeka natsional'noi ekonomiky v umovakh hlobal'nykh vyklykiv i zahroz* [Fiscal and monetary security of the national economy in the face of global challenges and threats], DNU "Akad. fin. upravlinnia", Kyiv, Ukraine, available at: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=1118&num=4 (Accessed 14 January 2025).

2. Yermoshenko, M. M. and Horiacheva, K. S. (2010), *Finansova skladova ekonomichnoi bezpeky: derzhava i pidpriemstvo: nauk. monohr.* [Financial component of economic security: state and enterprise: scientific monograph], Natsional'na akademiia upravlinnia, Kyiv, Ukraine.

3. Baranovs'kyj, O. I. (2004), *Finansova bezpeka v Ukraini (metodolohiia otsinky ta mekhanizmy zabezpechennia): monohrafiia* [Financial security in Ukraine (assessment methodology and support mechanisms): monograph], Kyiv, Ukraine.

4. Marusiak, N. L. and Bak, N. A. (2022), "Financial security of the enterprise and the threat of its loss in the modern economic environment", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 2, pp. 109—113. DOI: [10.32702/2306-6806.2022.2.109](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.2.109).

5. Baranovs'kyj, O. I. and Putintseva, T. V. (2020), "The place and role of liquidity of commercial banks in ensuring their financial security", *Finansovo-kredytna diial'nist': problemy teorii ta praktyky*. vol. 3, pp. 4—18. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v3i34.215347>.

6. Zubko, T. (2021), "The genesis of the concept of "economic security of an enterprise"", *Scientia fructuosa*. vol. 135 (1), pp. 75—89. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021\(135\)06](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021(135)06).

7. Kuz'mins'ka, O. E. (2021), "The role of financial monitoring as a mechanism for countering threats to the

economic security of Ukraine", *Naukovi pratsi NDFI*, vol. 4, pp. 106—123. <https://doi.org/10.33763/npndfi2021.04.106>.

8. Kuz'mins'ka, O. E. and Scherbakova, O. A. (2023), "Economic security of the state: theoretical foundations", *Finansy Ukrainy*, vol. 9, pp. 86—101. <https://doi.org/10.33763/finukr2023.09.086>.

9. Sadoviyak, M. S., Behejlo, N. V., Fenyk, V. O., Prystupa, A. A., Matviievs'kyj, N. A., Zapisots'kyj, I. V. and Il'chyshyn, M. Z. (2023), "Features of the economic security of the enterprise", *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky"*, vol. 9. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9125>.

10. Liashenko, O. M. (2015), *Kontseptualizatsiia upravlinnia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva: monohrafiia* [Conceptualization of Enterprise Economic Security Management: Monograph], NISD, Kyiv, Ukraine.

11. Parfentij, L. A. (2019), *Upravlinnia finansovoi bezpeky pidpriemstv v umovakh ekonomichnoi nestabil'nosti: monohrafiia* [Managing the financial security of enterprises in conditions of economic instability: monograph], Vydavnycho-vyrobnyche pidpriemstvo "Mriia", Sumy, Ukraine.

12. Pojda-Nosyk, N. N., Cherleniak, I. I. (2021), "Financial security management at macro and micro levels: theoretical and methodological foundations", *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Ekonomika*, vol. 1 (57), available at: <http://visnykekon.uzhnu.edu.ua/article/view/235724> (Accessed 14 January 2025).

13. Shostak, L. and Sur'iak, A. (2023), "Improving the financial and economic security of the enterprise based on business process management", *Tavrijs'kyj naukovyj visnyk. Seriya: Ekonomika*, vol. 17, pp. 126—132. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.17.17>.

14. Hnylyts'ka, L. V. (2012), *Oblikovo-analitychne zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva: monohrafiia* [Accounting and analytical support of the economic security of an enterprise: monograph], KNEU, Kyiv, Ukraine.

15. Momot, T. V. (2015), *Finansovo-ekonomichna bezpeka: stratehichna analytika ta audytors'kyj suprovod: monohrafiia* [Financial and economic security: strategic analytics and audit support: monograph], KhNUMH im. O. M. Beketova, Kharkiv, Ukraine.

16. Koshel'ok, H. V. and Bozhko, D. O. (2024), "Ways to increase the level of economic security of freight forwarding companies", *Naukovy visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, vol. 1—2 (314—315), pp. 146—153. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-1-2-314-315-146-153>.

17. Fenyk, V., Deneka, V., Sadoviyak, M. and Sekretar, I. (2024), "Economic security of construction industry enterprises under martial law", *Akademichni vizii*, vol. 29. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10695549>.

18. Zhuk, N. (2022), "Analytical assessment of the level of financial security of enterprises", vol. 3 (72), pp. 165—176, available at: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1542> (Accessed 14 January 2025).

19. Bilychenko, M. (2024), "Assessing the financial security of an enterprise using machine learning methods", *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 4 (13), pp. 101—107. <https://doi.org/10.32782/dees.13-15>.
Стаття надійшла до редакції 16.01.2025 р.